

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет германської філології
Кафедра германської і фіно-угорської філології
імені професора Г. Г. Почепцова

**ПРОГРАМА
АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ
З ПЕРШОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (УГОРСЬКОЇ) ТА ПЕРЕКЛАДУ
для здобувачів вищої освіти**

з освітньо-професійної програми **Угорська мова і література, друга іноземна мова, переклад**
спеціальності **035 Філологія**
спеціалізації **035. 07 Угро-фінські мови і літератури (переклад включно)**

у дистанційному режимі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій

Ступінь вищої освіти: Бакалавр

Форма здобуття освіти: Денна

Київ – 2020

Програма атестаційного іспиту з першої іноземної мови (угорської) та перекладу для здобувачів вищої освіти з освітньо-професійної програми Угорська мова і література, друга іноземна мова, переклад спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.07 Угро-фінські мови і літератури (переклад включно) у дистанційному режимі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій. Ступінь вищої освіти «Бакалавр» / Укладачі: М. І. Соловей, О. М. Алексієвець, Е. Т. Берта, Н. П. Ізотова, І. С. Кириченко, О. С. Маріна, Л. Ф. Присяжнюк. Київ: Вид. центр КНЛУ, 2020. 29 с.

Укладачі :

Соловей М. І. – доцент, кандидат педагогічних наук

Алексієвець О. М. – доцент, кандидат філологічних наук

Берта Е. Т. – доцент, кандидат філологічних наук

Ізотова Н. П. – доцент, доктор філологічних наук

Кириченко І. С. – доцент, кандидат філологічних наук

Маріна О. С. – професор, доктор філологічних наук

Присяжнюк Л. Ф. – доцент, кандидат філологічних наук

Рецензенти :

1. *Лизанець П. М.* – доктор філологічних наук, професор, директор Центру гунгарології Ужгородського національного університету

2. *Валігура О. Р.* – доктор філологічних наук, завідувач кафедри східної філології, професор Київського національного лінгвістичного університету

Програму затверджено на засіданні кафедри германської і фіно-угорської філології імені професора Г. Г. Почепцова
протокол № 9 від 15 квітня 2020 р.

Завідувач кафедри _____ д. філол. н., доц. Ізотова Н. П.

Затверджено на засіданні вченої ради факультету германської філології
протокол № 9 від 4 травня 2020 р.

Декан факультету _____ к. філол. н., доц. Мойсеєнко І. П.

Затверджено на засіданні вченої ради КНЛУ протокол № _____ від _____ 2020 р.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
1. Вимоги до студентів на атестаційному іспиті з першої іноземної мови (угорської) та перекладу у дистанційному режимі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій	6
2. Структура, зміст і порядок атестаційного іспиту у дистанційному режимі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.....	10
2.1. Письмова частина атестаційного іспиту у дистанційному режимі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій	11
2.2. Усна частина атестаційного іспиту у дистанційному режимі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.....	12
2.2.1. Перше завдання усної частини іспиту	13
2.2.2. Друге завдання усної частини іспиту	14
3. Критерії оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти ступеня «Бакалавр» на атестаційному іспиті з першої іноземної мови (угорської) та перекладу у дистанційному режимі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій	19
3.1. Оцінювання письмової частини відповіді	19
3.2. Оцінювання усної частини відповіді	21
3.2.1. Оцінювання першого завдання	21
3.2.2. Оцінювання другого завдання	23
3.3. Підсумкова оцінка за атестаційний іспит з першої іноземної мови (угорської) та перекладу у дистанційному режимі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій	26
4. Рекомендована література для підготовки до атестаційного іспиту з першої іноземної мови (угорської) та перекладу у дистанційному режимі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій	28

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма атестаційного іспиту з першої іноземної мови (угорської) та перекладу у дистанційному режимі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій призначена для здобувачів вищої освіти з освітньо-професійної програми Угорська мова і література, друга іноземна мова, переклад спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.07 Угро-фінські мови і літератури (переклад включно), які закінчують Київський національний лінгвістичний університет за денною формою здобуття освіти.

Атестаційний іспит з першої іноземної мови та перекладу у вищих навчальних закладах має забезпечити оцінювання досягнення результатів навчання, визначених освітньою програмою і має на меті визначення готовності здобувачів вищої освіти за ступенем «Бакалавр» до здійснення професійно-методичних функцій фахівця з угорської мови і літератури, другої іноземної мови, перекладу. У межах цього іспиту перевіряється і оцінюється рівень володіння майбутніми бакалаврами практичними навичками користування іноземною мовою, що утворюють набуті у процесі навчання їх інтегральну, загальні і фахові компетентності, а також знання основних засад теоретичних мовних дисциплін, які вивчалися упродовж чотирьох років навчання в університеті.

До складання атестаційного іспиту з першої іноземної мови (угорської) та перекладу у дистанційному режимі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій (ступінь вищої освіти «Бакалавр») допускаються студенти IV курсу, які повністю виконали всі вимоги навчального плану, зокрема, навчальних програм з практичного курсу першої іноземної мови, лінгвокраїнознавства, теоретичних курсів фонетики, граматики, вступу до фіно-угорського мовознавства, історії мови, лексикології, стилістики, перекладу.

Атестаційний іспит з першої іноземної мови (угорської) та перекладу у дистанційному режимі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій проводиться іноземною мовою, що вивчається (угорською).

Для проведення атестаційного іспиту у зазначеному режимі скликається екзаменаційна комісія з атестації здобувачів вищої освіти за ступенем «Бакалавр» у складі голови та екзаменаторів (членів) комісії. Екзаменаційна комісія створюється щорічно наказом ректора, термін повноважень комісії становить один календарний рік.

Екзаменаційна комісія також забезпечує дотримання здобувачами вищої освіти академічної доброчесності при складанні атестаційного іспиту (самостійне виконання студентами завдань атестаційного іспиту в усній та/або письмовій формах), що передбачено Положенням про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти Київського національного лінгвістичного університету (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівень вищої освіти), ухваленого вченою радою університету 02 жовтня 2019 року, наказ ректора № 470-0 від 02.10.2019 р.

Для осіб з особливими потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх особливих потреб і здатностей.

Відповідно до Закону України про освіту (від 05.09.2017) під час атестаційного іспиту порушенням академічної доброчесності вважається списування – використання письмових робіт із зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

1. ВИМОГИ ДО СТУДЕНТІВ НА АТЕСТАЦІЙНОМУ ІСПИТІ З ПЕРШОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (УГОРСЬКОЇ) ТА ПЕРЕКЛАДУ У ДИСТАНЦІЙНОМУ РЕЖИМІ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Атестаційний іспит з першої іноземної мови (угорської) та перекладу у дистанційному режимі в онлайн та оффлайн форматах з використанням інформаційно-комунікаційних технологій передбачає перевірку та оцінку рівня сформованості у здобувачів фахових компетентностей: комунікативних, соціокультурних, професійних тощо шляхом демонстрації майбутніми фахівцями з угорської мови набутих теоретичних знань, практичних навичок та вмінь.

На атестаційному іспиті з першої іноземної мови (угорської) та перекладу здобувачі вищої освіти ступеня «Бакалавр» повинні показати:

- вільне володіння іноземною мовою та її теоретичною базою, зокрема, з фонетики, морфології, словотвору, синтаксису, лексикології, вступу до фіно-угорського мовознавства, історії мови, теорії та практики перекладу, стилістики, і, відповідно, орфоепічною, лексичною та граматичною мовними нормами, а також нормами побудови тексту та дискурсу;
- знання актуальних проблем теорії мови та підходів до аналізу мовних і мовленнєвих явищ;
- уміння визначати відповідні мовні явища, здійснювати їх систематизацію та інтерпретацію, виходячи із загальних закономірностей мовної системи;
- здатність встановлювати взаємозв'язки між мовними та мовленнєвими одиницями під час аналізу текстового матеріалу;
- уміння виявляти та аналізувати безеквівалентну лексику, власні назви та інтернаціоналізми, граматичні структури, що вимагають трансформації при перекладі;
- лінгвокраїнознавчу компетентність, тобто знання про особливості історичного, соціокультурного, політичного розвитку країни, мова якої вивчається, передані у мові та/або розглянуті крізь призму мови;
- комунікативну компетентність, тобто володіння способами формулювання думок угорською мовою, засобами реалізації мовної норми в різних видах мовленнєвої діяльності;
- уміння та навички використовувати базовий словник в обсязі програмних вимог (близько 4500 лексичних одиниць) та вживати цю лексику в усній і письмовій формах у рецептивних та продуктивних видах мовленнєвої діяльності.

Завдання атестаційного іспиту полягають у перевірці й оцінці сформованих у студентів компетентностей, а саме:

інтегральної компетентності: здатності до засвоєння комплексу знань, умінь і навичок та вирішення складних спеціалізованих задач у галузі угорської філології, літературознавства та перекладу, необхідних для особистісної реалізації, розвитку, соціальної інтеграції та працевлаштування або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій і методів філології та перекладу і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

загальних компетентностей:

- здатності спілкуватися угорською мовою як усно, так і письмово;
- здатності до розуміння поставлених завдань, приймаючи обґрунтовані рішення, проникати в суть явища, проблеми, завдання, виявляти характерні ознаки, суттєві риси та взаємозв'язки, проводити аналогії, узагальнення;
- здатності до аналізу та синтезу, абстрактного мислення, вміння формувати стереотипи, образи та співвідносити їх із системою принципів, понять, законів, сформованих на основі синтезу наукових знань, засвоєння основних базових знань професійної спрямованості;
- вміння використовувати інформаційні, комунікаційні та мультимедійні технології у навчанні та професійній діяльності, вміння користуватися електронними словниками, ресурсами та базами даних;
- здатності генерувати нові ідеї, працювати в команді, працювати в міжнародному багатомовному та багатонаціональному середовищі, усвідомлюючи й поважаючи феномен мультикультурності як важливої ознаки сучасного світу;
- здатності і готовності до критики й самокритики, подальшого навчання з високим рівнем автономності, діяти соціально-відповідально та свідомо;

фахових компетентностей:

- володіння граматикою, лексикою і фонетикою угорської мови на рівні C1 (загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання);
- володіння теоретичними основами використання української та угорської мов, включаючи фонетичні, граматичні, лексичні аспекти мови й мовлення;
- володіння експресивними, емоційними, логічними засобами української та основної іноземної мови для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації в усній і писемній формах;
- здатності використовувати лінгвокраїнознавчі знання про країну, мова якої вивчається, з метою успішної комунікації та перероблення інформації іноземною мовою;

- здатності чітко й виразно висловлювати думку, використовувати знання законів техніки мовлення української та іноземної мови: правильна постановка дихання, розвиток голосу, чітка та зрозуміла дикція, нормативна орфоепія;

- володіння базовими уявленнями про загальні властивості літератури як мистецтва слова, закони побудови художнього твору, літературні стилі, наукові методи і школи в літературознавстві, основні тенденції розвитку світового літературного процесу для організації успішної комунікації та адекватного перекладу;

- здатності редагувати тексти іноземною мовою, робити огляд основних видів тексту та створювати нові на основі запропонованого тексту мовою оригіналу та мовою перекладу;

- здатності до застосування на практиці знань про соціокультурні особливості країни, мова якої вивчається, культурні цінності та морально-етичні норми тощо;

- знання загальних принципів перекладу, а також навички та вміння його здійснення, здатності розуміти тексти мовою джерела та правильно їх транслювати мовою перекладу;

предметних компетентностей:

- здатності осмислювати мову як систему, розуміти етапи розвитку лінгвістичної науки;

- здатності вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень;

- здатності вільно оперувати теоретичним лінгвістичним інструментарієм для осмислення мовних і мовленнєвих явищ;

- здатності до аналізу тексту оригіналу, застосовування перекладацьких стратегій (здійснення передперекладацького аналізу тексту; визначення правильної перекладацької стратегії; визначення одиниці перекладу, оцінювання та добору мовних засобів для здійснення адекватного перекладу), презентувати текст перекладу.

На атестаційному іспиті студенти мають продемонструвати вільне володіння іноземною мовою, навичками й уміннями лінгвостилістичного та перекладацького аналізу тексту, усного послідовного перекладу текстів з угорської мови на українську, а також володіння системою знань у галузі мовознавства.

Очікувані результати полягають у тому, що студенти мають:

знати:

- лексико-граматичну систему й орфоепічні норми угорської мови на достатньому рівні для здійснення комунікації в усному та писемному різновидах;

- теоретичні основи іноземної мови за її рівнями: фонетичним, морфологічним, лексичним, словотвірним, синтаксичним;
- головні етапи розвитку лінгвістичної науки, її основні напрями і школи;
- основи стилістики мови і тексту, головні підходи до інтерпретації художніх і нехудожніх текстів;

вміти:

- вільно і грамотно висловлюватися угорською мовою у різних комунікативних ситуаціях;
- надавати інтерпретацію та переклад угорськомовного художнього та нехудожнього тексту;
- зв'язано і послідовно висловлювати думки на запропоновану тему в письмовому вигляді;
- аналізувати основні мовознавчі напрями і школи, шлях розвитку вітчизняного і світового мовознавства.

2. СТРУКТУРА, ЗМІСТ І ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ У ДИСТАНЦІЙНОМУ РЕЖИМІ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Атестаційний іспит з першої іноземної мови (угорської) та перекладу у дистанційному режимі в онлайн та оффлайн форматах з використанням інформаційно-комунікаційних технологій для здобувачів вищої освіти ступеня «Бакалавр» складається з письмової і усної частин та відбувається упродовж двох днів відповідно до розкладу проведення атестаційних іспитів з першої іноземної мови.

Упродовж часу, передбаченого розкладом атестаційних іспитів, голова, секретар і члени екзаменаційної комісії знаходяться у веб-середовищі дистанційного атестаційного іспиту в онлайн форматі на віртуальному робочому місці (аудіо-, відеоконференції, чати месенджерів тощо) та перебувають у постійному одночасному контакті зі студентами. Доступність і присутність студента / студентки у веб-середовищі дистанційного атестаційного іспиту в онлайн форматі (аудіо-, відеоконференції, чати месенджерів тощо) є обов'язковою. За неявки на дистанційний атестаційний іспит студент / студентка не має права на перескладання в поточному навчальному році. Обов'язковою умовою складання дистанційного атестаційного іспиту є наявність у кожного студента доступу до будь-якого мультимедійного комунікаційного пристрою (комп'ютер, ноутбук, планшет, смартфон тощо), який надає можливість інтернет-зв'язку. При виникненні проблем технічного або іншого характеру, студент може зателефонувати на гарячу лінію деканату, яка створюється спеціально на час проведення атестаційних іспитів, а також звернутися до членів атестаційної комісії через мобільні додатки Viber, Telegram тощо. Телефони, за якими можна звернутися для вирішення питань, що виникають через технічні або інші проблеми, буде заздалегідь повідомлено студентам академічних груп електронною поштою.

Перед початком атестаційних іспитів студент / студентка повинен створити обліковий запис у Google, який має містити його / її прізвище та ім'я по-батькові відповідно до паспорта громадянина України. Громадяни інших держав вказують своє прізвище та ім'я по-батькові відповідно до офіційних документів своєї держави. В обліковому записі зазначається також номер групи, у якій навчається студент / студентка. Наприклад, Іванова Вероніка МЛа 05-16. Крім того, студент / студентка заздалегідь надає деканату адресу електронної пошти, номер мобільного телефону (бажано пов'язаного з мобільним додатком Viber), за якими представники деканату, голова та члени екзаменаційної комісії будуть спілкуватися зі студентом / студенткою з усіх питань, пов'язаних зі складанням атестаційного іспиту. Це є обов'язковою умовою для автентифікації, тобто електронної ідентифікації, особистості студента, який складає атестаційний іспит.

Відповідальність за процедуру збору й обробки персональних даних студентів несе деканат факультету.

Структура атестаційного іспиту з першої іноземної мови (угорської) та перекладу у дистанційному режимі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій складається з письмової та усної частин. Атестаційний іспит проводиться у дистанційному режимі в онлайн та оффлайн форматах із використанням веб-сервісів, як-от GoogleClassroom, Edmodo та інших для організації письмової частини іспиту. Для проведення усної частини іспиту використовується програмне забезпечення Skype, мобільний додаток Viber, платформа для проведення відеоконференцій Zoom або інші веб-сервіси, які надають змогу аудіо- та відеозв'язку. Інформація щодо веб-середовища із зазначенням відповідних веб-сервісів, що використовуватимуться під час складання студентами дистанційного атестаційного іспиту, оприлюднюється заздалегідь.

Завданням письмової частини іспиту є письмове реферування угорською мовою україномовної газетної статті з висвітленням власної думки щодо зазначеної проблематики.

Усна частина іспиту складається з двох завдань, спрямованих на перевірку практичних навичок користування іноземною мовою, знань про теоретичні засади провідних галузей лінгвістики.

Матеріал до атестаційного іспиту з першої іноземної мови (угорської) та перекладу у дистанційному режимі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій оновлюється щорічно відповідною кафедральною методичною секцією та затверджується випусковою мовною кафедрою.

2.1. Письмова частина атестаційного іспиту у дистанційному режимі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій

Завданням письмової роботи є *реферування* іноземною мовою україномовної публіцистичної статті з висловленням власної думки щодо зазначеної проблематики.

Письмова робота з першої іноземної мови (угорської) виконується в перший день атестаційного іспиту з першої іноземної мови у дистанційному режимі у веб-середовищі, що забезпечується веб-сервісом GoogleClassroom. Пропоновані для реферування статті обсягом 600–700 слів відбираються з урахуванням програмної тематики з курсу першої іноземної мови з I по IV курси.

Обсяг виконаної роботи – 250–300 слів.

Термін виконання – 80 хвилин. Додаткові 15 хвилин до загального часу виконання роботи надаються студентові з огляду на технічні проблеми, що можуть виникнути під час реферування статті. Таким чином, сумарний час

виконання роботи – **95** хвилин. Роботи, подані пізніше визначеного часу, до розгляду не приймаються.

Перед початком письмової частини дистанційного атестаційного іспиту всі студенти проходять процедуру автентифікації, тобто електронної ідентифікації, підтверджуючи свою присутність у веб-середовищі дистанційного іспиту шляхом участі в онлайн-конференції, під час якої студент називає своє офіційне прізвище, ім'я, по-батькові та показує паспорт або студентський квиток. Секретар екзаменаційної комісії проводить реєстрацію студентів, заповнюючи відповідні документи. Якщо студент не зареєструвався, йому не надається доступ до письмового завдання.

Письмова частина іспиту починається після завершення процедури автентифікації студентів. На електронну пошту, яку студент надав деканату перед початком атестаційних іспитів, надсилається посилання, за допомогою якого студент може отримати доступ до письмового завдання. Електронні документи, доступ до яких отримує студент, складаються з інструкції до виконання роботи, україномовної статті для реферування та бланку для відповіді, у якому студент обов'язково зазначає українською мовою своє офіційне ім'я та прізвище, а також шифр і номер академічної групи.

Якщо в студента виникають запитання або проблеми під час виконання письмової роботи, він може звернутися до членів екзаменаційної комісії через мобільні додатки Viber або Telegram або зателефонувати на гарячу лінію деканату.

Після того як робота студента надходить на інтернет-платформу, секретар екзаменаційної комісії повідомляє студенту, що його робота отримана, за допомогою веб-сервісу, на якому виконувалася робота (наприклад, Google classroom шляхом використання функції «Коментар»), електронної пошти тощо. Після цього секретар екзаменаційної комісії робить знімок екрана для фіксації факту отримання роботи та її змісту. Знімок екрана зберігається як документ сурової звітності.

Отримані письмові роботи завантажуються на електронний носій інформації (наприклад, USB-флешнакопичувач), роздруковуються для перевірки екзаменаторами (членами) відповідної екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти за ступенем «Бакалавр». Перевірені роботи засвідчуються підписами екзаменаторів. Письмові роботи зберігаються в електронному та роздрукованому форматах.

2.2. Усна частина атестаційного іспиту у дистанційному режимі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій

Другим етапом атестаційного іспиту з першої іноземної мови (угорської) та перекладу у дистанційному режимі з використанням інформаційно-

комунікаційних технологій є його усна частина, яка включає два завдання – з практичних і теоретичних аспектів першої іноземної мови, що вивчається. Ця частина атестаційного іспиту проводиться в режимі онлайн-конференції за допомогою програмного забезпечення Skype, мобільного додатку Viber, платформи для проведення відеоконференцій Zoom та інших електронних ресурсів. Перед початком усної частини атестаційного іспиту у дистанційному режимі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій всі студенти проходять процедуру автентифікації та підтверджують свою присутність у відповідному веб-середовищі в онлайн-форматі з використанням зазначених вище веб-сервісів. Електронна ідентифікація студентів починається о 8.15 і здійснюється за допомогою аудіо- та відеоінструментів Skype / Zoom.

На початку іспиту всі студенти отримують посилання, за допомогою якого вони повинні приєднатись до конференції в онлайн-форматі для реєстрації та отримання відео-інструкцій. Упродовж іспиту студент постійно знаходиться у веб-середовищі атестаційного іспиту у дистанційному форматі. Під час відповіді та підготовки до неї студент зобов'язаний постійно бути на аудіо- й відеозв'язку з головою та членами комісії, а також бути готовим приєднатись до відеоконференції у будь-яку мить за запрошенням членів комісії. Комісія веде аудіо- / відеофіксацію відповіді студента.

Для підготовки лінгвістичного коментаря студенту надається **15 хвилин**, для відповіді на теоретичне питання – до **3 хвилин**. Тексти для першого завдання усної частини атестаційного іспиту виводяться на екран комп'ютера / телефону або іншого мультимедійного комунікаційного пристрою, який підтримує відеозв'язок, за допомогою функції демонстрації екрану в одному із зазначених вище веб-сервісів (Skype, Zoom, Viber або інших). Після відповіді на перше завдання студент отримує питання з теоретичних мовних дисциплін. Теоретичне питання оголошується студентові в усній формі.

2.2.1. Перше завдання усної частини іспиту

Ознайомлення із запропонованим автентичним іншомовним художнім текстом / статтею / віршем; виразне читання та переклад зазначеного уривка тексту українською мовою; розкриття змісту та висвітлення основної ідеї художнього тексту / статті / вірша; лінгвістичний коментар до тексту.

Обсяг тексту для аналізу – до 1000 друкованих знаків.

Уривок для перекладу виділено в тексті підкресленням. Розкриття змісту художнього тексту / статті / вірша передбачає визначення його / її теми, короткий переказ і відповіді на запитання голови та членів (екзаменаторів) екзаменаційної комісії.

Лінгвістичний коментар до тексту повинен продемонструвати знання здобувачами основ теорії мови, що передбачено програмами з теоретичних мовних дисциплін, вивчених за чотири роки навчання, у їх застосуванні до практики аналізу. Зокрема, необхідними є:

- визначення функціонального стилю та жанрової належності тексту;
- характеристика його лексичного складу: лексичне значення слів (пряме / переносне); контекстуальні синоніми й антоніми; аналіз слів з позицій їх належності до певного функціонального стилю;
- аналіз синтаксичних явищ, важливих для тексту, що розглядається: структурні, комунікативні й прагматичні типи речень, їх стилістична значущість;
- виявлення та аналіз фонетичних, графічних, морфологічних, лексичних, граматичних виражальних засобів і стилістичних прийомів, вжитих у тексті;
- виявлення та аналіз безеквівалентної лексики, власних назв та інтернаціоналізмів, важливих для перекладу тексту;
- ідентифікація та аналіз граматичних структур, що вимагають трансформації при перекладі тексту;
- виявлення та пояснення соціокультурних, географічних, історичних, політичних маркерів у тексті, важливих для його аналізу.

2.2.2. Друге завдання усної частини іспиту

Питання з теоретичних мовних дисциплін

Теоретична підготовка майбутнього фахівця з іноземної мови включає знання основ теорії мови, її історії та сучасного стану, передбачає обізнаність майбутніх фахівців з угорської мови та літератури щодо структури та системи іноземної мови, що вивчається, закономірностей її функціонування.

Змістовна, логічна, чітка відповідь на теоретичне питання означає вміння показати смислові й структурні особливості мовних та мовленнєвих явищ, проілюструвати свою відповідь прикладами.

Відповідь на теоретичне питання передбачає також її професійну спрямованість, тобто коректне викладення теоретичного матеріалу з урахуванням норм володіння іноземною мовою, здатність та готовність здобувачів реалізувати одержані знання з теорії мови у своїй майбутній професійній діяльності.

Magyar nyelv

I. Hangtan

1. A magyar hangrendszer
2. Hangoztathatóság elve
3. Szótagalkotó elve
4. Kvantitás elve
5. A hangzósság elve
6. Nyíláshang, akadályhang
7. A magyar magánhangzók rendszere
8. A magyar mássalhangzók rendszere
9. A magánhangzók kapcsolódási törvényei
10. A hangrend
11. Az illeszkedés
12. A hiátustörvény
13. A mássalhangzók kapcsolódási törvényei
14. Igazodás
15. Zöngésség szerinti hasonulás
16. Hasonulás a képzés helye szerint
17. Teljes hasonulás
18. Összeolvadás
19. Rövidülés
20. Kiesés
21. A szótag fogalma. Szótagmeghatározó tényezők
22. Az artikulációs bázis. A nyelvi norma
23. A hangképző szervek működése
24. Rendellenességek a nyelvben, beszédhibák
25. A szótagok típusai

II. Nyelvtörténet

1. A nyelv tudományos vizsgálatának módszerei
2. Szinkrónia és diakrónia
3. A nyelvi változások okai
4. Nyelvtörténeti korszakok
5. Ósmagyar kor
6. Ómagyar kor

7. A magyar nyelv önálló életének ideje
8. Nyelveléktelen kor (ősmagyar kor)
9. Nyelvelékes kor
10. Szórványemlékek
11. Nyelvrokonságunk kutatásának kiemelkedő alakjai
12. Gyarmathy Sámuel
13. Előmagyar kor
14. Uráli nyelvcsalád
15. Szamojéd nyelvcsoporthatár
16. Az összehasonlító nyelvészet
17. Középmagyar kor
18. Újmagyar kor
19. A szókincs változása
20. Hangváltozások

III. Lexikológia

1. Szókészlet általános kérdései és kapcsolatai más tárgyakkal
2. A szókészlet tárgya
3. A magyar szókészlet nagysága
4. A magyar nyelv szókészlet el szótárjai
5. A társadalmi rétegzettség és a nyelvhasználat rétegződése
6. A mai magyar nyelvhasználat tagolódása
7. Nyelvváltozatok és a szókészlet viszonya
8. A szókészlet tagolódásainak szempontjai
9. A szókészlet tagolódása a társadalom fontossága szerint
10. A szavak vidékek szerinti különbségei
11. Szavak társadalmi rétegek szerinti megoszlása
12. A szakszók és az irodalmi nyelvi szavak viszonya
13. Tolvajnyelv
14. A rétegnyelvek
15. Ifjúságnyelv
16. Zsargon
17. Szavak megoszlása az előnyelvi használathoz viszonyítva
18. Az idegen szavak
19. Frazeológia
20. Az egyéni szókinccsek

IV. Szófajtan

1. A főnév
2. Az igeformák
3. A konkrét és elvont főnév
4. A melléknevek osztályozása jelentésük alapján
5. A számnév
6. A határozószó helye a szófaji rendszerben
7. A szófaj mint grammatikai kategória
8. A módosítószó és partikula
9. A viszonyítók fajtái
10. A névelő
11. A módosítószó
12. Az igekötő
13. Az ige fogalma
14. Az igenem
15. Mutatónévmás
16. Kérdőnévmás
17. Vonatkozó névmás
18. A számnevek osztályozása
19. Bokor József szófaji osztályozása
20. Keszler Barbála szófaji osztályozása

V. Stilisztika

1. Mi a stílus, mi a stilisztika
2. A stílus alakulása, befolyásoló tényezők
3. A stílusrétegek
4. Stílusárnyalatok
5. Stíluselemek, stilisztikai formák
6. A képszerűen egyik stílus eszközei
7. A korstílusok
8. Gótika
9. Reneszánsz
10. Rokokó
11. A klasszicista stílus
12. A színtemlátást stílus
13. Romantika
14. Realizmus
15. Naturalizmus

16. Szimbolizmus
17. Impresszionizmus
18. Szecesszió
19. Az avantgárd stílusirányzatok

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ «БАКАЛАВР» НА АТЕСТАЦІЙНОМУ ІСПИТІ З ПЕРШОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (УГОРСЬКОЇ) ТА ПЕРЕКЛАДУ У ДИСТАНЦІЙНОМУ РЕЖИМІ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

3.1. Оцінювання письмової частини відповіді

Реферування газетної статті передбачає контроль мовної компетентності, набутої здобувачем, а також визначення рівня сформованості вмінь і навичок писемної комунікації у межах навчальної програми. Здобувач повинен продемонструвати сутнісне бачення і розуміння інформації, активний характер її осмислення.

Екзаменаційний бал за письмову роботу на атестаційному іспиті з першої іноземної мови складається із суми балів за **зміст** твору та за його **форму**. Під формою твору розуміється власне грамотність її написання. У ході перевірки форми письмової роботи увага зосереджується на трьох основних аспектах: граматичному, лексичному та орфографічному. Максимально за письмову частину атестаційного іспиту здобувач може отримати **40** балів.

Підсумковий бал за письмову частину атестаційного іспиту з першої мови (угорської) та перекладу у дистанційному режимі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій виставляється за такими критеріями:

Таблиця 1

Оцінювання письмової частини атестаційного іспиту з першої іноземної мови (угорської) та перекладу у дистанційному режимі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій

№ з/п	Критерії оцінювання	Максимальна кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання	Оцінка в балах
1.	Зміст письмової роботи	20	<ul style="list-style-type: none"> – повне розкриття змісту статті іноземною мовою; – змістовний, логічний та аргументований виклад матеріалу з дотриманням необхідних міжфразових зв'язків; – доцільне використання лексики та синтаксичних конструкцій 	18–20 (A)
			<ul style="list-style-type: none"> – повне розкриття змісту статті; – незначні порушення у 	16–17

			<p>змістовному, логічному та аргументованому викладі матеріалу з дотриманням необхідних міжфразових зв'язків; – незначні помилки у лексичному та синтаксичному оформленні твору</p> <p>– неповне розкриття змісту статті; – незначні порушення у змістовному, логічному та аргументованому викладі матеріалу з дотриманням необхідних міжфразових зв'язків; – незначні помилки у лексичному та синтаксичному оформленні твору</p>	<p>(B)</p> <p>15 (C)</p>
			<p>– зміст статті розкрито частково; є істотні порушення у змістовному та логічному викладі матеріалу; недостатня аргументованість викладу; суттєві порушення у дотриманні необхідних міжфразових зв'язків та у використанні лексики і синтаксичних конструкцій</p> <p>– зміст статті розкрито частково; є істотні порушення у змістовному та логічному викладі матеріалу; недостатня аргументованість викладу; грубі порушення у дотриманні необхідних міжфразових зв'язків та у використанні лексики і синтаксичних конструкцій</p> <p>– зміст статті не розкритий; – відсутній логічний та аргументований виклад матеріалу; наявні</p> <p>– грубі порушення у вживанні засобів міжфразових зв'язків; – неправильне вживання лексики та синтаксичних конструкцій.</p>	<p>13–14 (D)</p> <p>12 (E)</p> <p>0-11 (F)</p>
2.	Форма письмової роботи	20	– не більше 4 граматичних, лексичних або орфографічних;	18–20 (A)

			– не більше 6 граматичних, лексичних або орфографічних;	16–17 (B)
			– не більше 8 граматичних, лексичних або орфографічних;	15 (C)
			– не більше 10 граматичних, лексичних або орфографічних;	13-14 (D)
			– не більше 12 граматичних, лексичних або орфографічних;	12 (E)
			– 13 та більше граматичних, лексичних або орфографічних	0-11 (F)

3.2. Оцінювання усної частини відповіді

При виставленні оцінки за виконання завдань усної частини атестаційного іспиту з першої іноземної мови (угорської) враховується змістовність, ґрунтовність відповіді та форма її репрезентації, комунікативна компетенція здобувачів вищої освіти за ступенем «Бакалавр», володіння ними основ теорії мови. Оцінювання усних відповідей здійснюється згідно з вимогами до конкретних завдань екзаменаційного білету. Загалом за усну частину відповіді на атестаційному іспиті здобувач може набрати **60** балів.

3.2.1. Оцінювання першого завдання

Перше завдання: Ознайомлення із запропонованим іншомовним художнім автентичним текстом / статтею / віршем, виразне читання та переклад зазначеного уривка українською мовою; розкриття змісту та висвітлення основної ідеї тексту / статті / вірша; лінгвістичний коментар до тексту.

Вимоги до першого завдання усної частини відповіді:

Зміст відповіді:

- повне розуміння змісту тексту;
- його адекватний та логічний переказ у стислій формі;
- правильний переклад вказаного уривка;
- логічна побудова відповіді;
- дотримання необхідних міжфразових зв'язків;

- логічні відповіді на запитання, поставлені екзаменаторами стосовно змісту тексту;
- висловлення власної точки зору та особистої оцінки прочитаного;
- змістовний та детальний аналіз лінгвістичних особливостей тексту;
- смислова та комунікативна інтерпретація його основної ідеї.

Форма відповіді:

- правильне фонетичне оформлення мовлення;
- вільне володіння навичками монологічного та діалогічного мовлення;
- широка варіативність лексичних, граматичних структур і доцільність їх використання.

Оцінювання другого завдання усної відповіді здобувача на атестаційному іспиті з першої іноземної мови (угорської) та перекладу у дистанційному режимі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій наведено у Таблиці 2:

Таблиця 2

Оцінювання першого завдання усної частини атестаційного іспиту з першої іноземної мови (угорської) та перекладу у дистанційному режимі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій

№ з/п	Зміст питання	Максимальна кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання	Оцінка в балах
1.	<i>Ознайомлення із запропонованим іншомовним художнім автентичним текстом / статтею / віршем, виразне читання та переклад зазначеного уривка українською мовою; розкриття змісту та висвітлення основної ідеї тексту / статті / вірша; лінгвістичний коментар до тексту</i>	30	<ul style="list-style-type: none"> – невиконання однієї незначної вимоги до змісту чи однієї незначної вимоги до форми; – допускається до 5 незначних помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру – невиконання однієї істотної вимоги до змісту та/чи однієї істотної вимоги до форми; – допускається до 7 помилок фонетичного, лексичного, 	<p>27-30 (A)</p> <p>25-26 (B)</p>

			<p>граматичного або стилістичного характеру</p> <p>– невиконання однієї істотної вимоги до змісту та/чи однієї істотної вимоги до форми;</p> <p>– допускається до 9 помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру</p>	<p>23-24 (C)</p>
			<p>– невиконання до двох вимог до змісту та/чи двох вимог до форми;</p> <p>– допускається до 11 помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру</p>	<p>20-22 (D)</p>
			<p>– невиконання до трьох вимог до змісту та/чи трьох вимог до форми;</p> <p>– допускається до 14 помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру</p>	<p>18-19 (E)</p>
			<p>– невиконання більше трьох вимог до змісту та/чи більше трьох вимог до форми;</p> <p>– наявність у відповіді студента більше 15 помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру.</p>	<p>0-17 (F)</p>

3.2.2. Оцінювання другого завдання

Друге завдання: Питання з теоретичних мовних дисциплін

Вимоги до другого завдання усної частини відповіді:

Зміст відповіді:

- повне розкриття теоретичного питання;
- пояснення смислових, структурних, функціональних ознак та особливостей обговорюваних явищ;
- надання необхідних дефініцій понять;
- демонстрація сутнісного бачення і розуміння теоретичної інформації, її осмислення;
- ілюстрація своєї відповіді прикладами.

Форма відповіді:

- вільне володіння навичками монологічного мовлення;
- змістовна, логічна, чітка побудова відповіді;
- фонетично, граматично, лексично та стилістично правильне мовне оформлення.

Оцінювання другого завдання усної відповіді здобувача на атестаційному іспиті з першої іноземної мови (угорської) та перекладу у дистанційному режимі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій наведено у Таблиці 3:

Таблиця 3

Оцінювання другого завдання усної частини атестаційного іспиту з першої іноземної мови (угорської) та перекладу у дистанційному режимі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій

№ з/п	Зміст питання	Максимальна кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання	Оцінка в балах
1.	Питання з теоретичних мовних дисциплін	30	– невиконання однієї незначної вимоги до змісту або однієї незначної вимоги до форми; – допускається до 4 незначних помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру	27-30 (А)

			<ul style="list-style-type: none"> – невиконання однієї істотної вимоги до змісту та/чи однієї істотної вимоги до форми; – допускається до 5 помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру 	25-26 (B)
			<ul style="list-style-type: none"> – невиконання однієї істотної вимоги до змісту та/чи однієї істотної вимоги до форми; – допускається до 7 помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру 	23-24 (C)
			<ul style="list-style-type: none"> – невиконання до двох вимог до змісту та однієї значної вимоги до форми; – допускається до 8 помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру 	20-22 (D)
			<ul style="list-style-type: none"> – невиконання до трьох вимог до змісту та однієї значної вимоги до форми; – допускається до 10 помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру 	18-19 (E)
			<ul style="list-style-type: none"> – невиконання чотирьох/п'яти вимог до змісту та двох вимог до форми; 	0-17 (F)

			– наявність у відповіді студента більше 10 помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру	
--	--	--	---	--

3.3. Підсумкова оцінка за атестаційний іспит з першої іноземної мови (угорської) та перекладу у дистанційному режимі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій

Система оцінювання результатів атестаційного іспиту з першої іноземної мови (угорської) та перекладу у дистанційному режимі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій є накопичувальною. Складниками підсумкового балу за атестаційний іспит з першої іноземної мови є:

- бали за письмове реферування іноземною мовою україномовної статті;
- бали за усний лінгвістичний коментар тексту;
- бали за відповідь на питання з теоретичних мовних дисциплін.

Наприклад, на атестаційному іспиті з першої іноземної мови (угорської) здобувач отримав за письмове завдання **37** бал (**18** балів за форму і **19** балів за зміст), за інтерпретацію угорськомовного тексту **23** бали і за відповідь на питання з теоретичних мовних дисциплін **20** балів. Рейтинговий бал здобувача на атестаційному іспиті становитиме: **37+23+20=80** балів.

Підсумкова оцінка за відповідь на атестаційному іспиті з першої іноземної мови (угорської) та перекладу у дистанційному режимі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій за 100-бальною шкалою, шкалою ЄКТС і національною шкалою виставляється за Таблицею 4:

Таблиця 4

Підсумкова оцінка за атестаційний іспит з першої іноземної мови (угорської) та перекладу у дистанційному режимі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій

Рейтинговий бал за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	Підсумкова оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	

66-74	D	задовільно
60-65	E	
0-59	F	незадовільно

Рішення екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти ступеня «Бакалавр» про оцінку знань, продемонстрованих здобувачами при складанні атестаційного іспиту з першої іноземної мови (угорської) та перекладу у дистанційному режимі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, приймається на її закритому засіданні.

У разі виявлення факту порушення студентом академічної доброчесності **безпосередньо під час** складання атестаційного іспиту чи якоїсь його частини – усної або письмової – екзаменаційна комісія з атестації здобувачів вищої освіти цього іспиту (його письмової чи усної частини), йому / їй і всім присутнім у навчальній аудиторії повідомляється про встановлення факту порушення академічної доброчесності, розкривається суть цього факту.

Екзаменаційна комісія відповідно до визначених у Програмі того чи того атестаційного іспиту критеріїв оцінювання виставляє студентові, який порушив академічну доброчесність, **0** (нуль) балів (у 100-бальній шкалі) чи / і оцінку **«незадовільно»** у національній системі за складання усної або письмової частини атестаційного іспиту і за атестаційний іспит загалом. Не пізніше наступного робочого дня екзаменаційна комісія з атестації здобувачів вищої освіти **письмово** інформує завідувача кафедри і декана факультету про факт порушення академічної доброчесності, обставини виявлення цього факту.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА
ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ
З ПЕРШОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (УГОРСЬКОЇ) ТА ПЕРЕКЛАДУ
У ДИСТАНЦІЙНОМУ РЕЖИМІ З ВИКОРИСТАННЯМ
ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Угорська мова

Теоретична фонетика

1. Tompa, J. (Szerk.). (1961). *A mai magyar nyelv rendszere. Leíró magyar nyelvtan.* Budapest: Akadémiai Kiadó.
2. Laziczius, G. (1979). *Fonetika.* Budapest.
3. Kassai, I. (2005). *Fonetika.* Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.
4. Keszler, B. (Szerk.). (2000). *Magyar grammatika.* Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.
5. Jászó, A. (Szerk.). (2007). *A magyar nyelv könyve.* Budapest: Trezor Kiadó.
6. Gósy, M. (2004). *Fonetika, a beszéd tudománya.* Budapest: Osiris Kiadó.

Історія мови

1. Hajdú, M. (1980). *A csoportnyelvekről. Magyar Csoportnyelvi Dolgozatok.* (1. sz.) Budapest: ELTE Magyar Nyelvtörténeti és Nyelvjárási Tanszék és MTA.
2. Keszler, B. (1987). *A mai magyar nyelv.* Budapest: Tankönyvkiadó.
3. Rácz, E., Szathmári, I. (1980). *Tanulmányok a mai magyar nyelv szókészlettana és jelentéstana köréből.* Budapest: Tankönyvkiadó.

Лексикологія

1. Jászó, A. (Szerk.). (2007). *A magyar nyelv könyve.* Budapest: Trezor Kiadó.
2. Bencédy, J., Fábíán, P., Rács, E., Velcsov, M. (1968). *A mai magyar nyelv.* Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.
3. Нановски, Д. (Ред.). (2000). *Очерк истории и важнейшие документы Всемирного конгресса финно-угорских народов. Сородичи по языку.* Будапешт.
4. Rácz, E., Szathmári, I. (1980). *Tanulmányok a mai magyar nyelv szókészlettana és jelentéstana köréből.* Budapest: Tankönyvkiadó.
5. Keszler, B. (1987). *A mai magyar nyelv.* Budapest: Tankönyvkiadó.

Теоретична граматика

1. Jászó, A. (Szerk.). (2007). *A magyar nyelv könyve*. Budapest: Trezor Kiadó.
2. Tompa, J. (Szerk.). (1961). *A mai magyar nyelv rendszere. Leíró magyar nyelvtan*. Budapest: Akadémiai Kiadó.
3. Bolla, K. (Szerk.). (1982). *Fejezetek a magyar leíró hangtanból*. Budapest: Akadémiai Kiadó.
4. Gósy, M. (2004). *Fonetika, a beszéd tudománya*. Budapest: Osiris Kiadó.
5. Kassai, I. (2005). *Fonetika*. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.
6. Laziczius, G. (1979). *Fonetika*. Budapest.
7. Keszler, B. (Szerk.). (2000). *Magyar grammatika*. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.

Стилїстика

1. Jászó, A. (Szerk.). (2007). *A magyar nyelv könyve*. Budapest: Trezor Kiadó.
2. Benkő, L. (1998). *A történeti nyelvtudomány alapjai*. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.
3. Tompa, J. (Szerk.). (1961). *A mai magyar nyelv rendszere. Leíró magyar nyelvtan*. Budapest: Akadémiai Kiadó.
4. Bencédy, J., Fábián, P., Rács, E., Velcsov, M. (1968). *A mai magyar nyelv*. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.
5. Grétsy, L. (1962). *A szóhasadás. Egy kevésbé számba vett szóalkotásmód típusai és szerepe. Irodalmi és köznyelvünk fejlődésében*. Budapest: Akadémiai Kiadó.